

4. **Борейко В.** Можливість поєднання в сучасних економіках ідей кейнсіанства та монетаризму / **В. Борейко** // *Вісник економічної науки України*. – 2013. – № 2. – С. 17-20.
5. **Рибалкін В.О.** Основи економічної теорії: [посібник] / **В.О. Рибалкін, М.О. Хмелевський, Т.І. Біленко** та ін. – Київ : ВЦ «Академія», 2002. – 352 с.
6. **Базилевич В.Д.** Економічна теорія: Політекономія: [підручник] / За ред. **В.Д. Базилевича**. – [7-ме вид., стер.]. – К. : Знання-Прес, 2008. – 719 с.

УДК 351.71

МЕНЕДЖМЕНТ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ MANAGEMENT IN STATE AUTHORITIES

БОГУЛА С.П., ДЕРКАЧОВА А.А., ЛІХОМАН І.М., студенти магістратури*
Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. Петра Василенка

У статті наведені теоретичні узагальнення удосконалення менеджменту органів державної влади, проведено аналіз процесу становлення нової моделі управління органів державної влади, визначені проблемні питання та розроблена система заходів щодо їх вирішення. Висвітлено основні визначення поняття менеджменту. Запропоновано шляхи удосконалення менеджменту органів державної влади.

Ключові слова: менеджмент, держава, державна служба, державне управління, суспільство, механізми.

The article presents theoretical generalizations of improvement of management of state authorities, analyzes the process of formation of a new model of management of state authorities, identifies problematic issues and develops a system of measures to solve them. The basic definitions of the concept of management are explained. Ways to improve the improvement of management of state authorities are proposed.

Key words: management, state, public service, state administration, society, mechanisms.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Основною тенденцією змін управління на державній службі в європейських країнах стало перенесення управлінських методів і технологій з комерційної сфери в державну. Підходи та технології управління, відпрацьовані в комерційних фірмах впроваджуються в практику управління державних організацій: авторитарне управління змінює менеджмент участі, монополію з надання послуг змінює змагання, конкуренція з надання послуг, механізм бюрократії перетворюється на механізм ринку і т. д.

У державних організаціях нового типу змінюється роль керівника – це лідер, який допомагає співробітникам самостійно виробляти нові підходи, удосконалювати прийоми і методи виконуваної роботи, перетворювати колектив в єдину монолітну команду, здійснювати налаштування цієї команди і показувати особистий позитивний вплив на вирішення спільних завдань [5].

У процесі становлення нової моделі управління змінюється і роль персоналу. Інвестиції в людський капітал є настільки ж важливими, як і інвестиції в основні фонди. Обов'язковим стає безперервне навчання державних службовців.

Перехід управління на державній службі від традиційної бюрократичної моделі до нової моделі управління, орієнтованої на пошук ефективного вирішення проблем, характеризується

* Науковий керівник – Подольська О.В., к.е.н., доцент

більшою орієнтацією на цілі і місію на відміну від орієнтації на правила і процедури. Практика формування місії (узагальненої мети, в акцентованій вигляді містить також основний принцип діяльності) поступово зміцнюється в державній службі.

У практиці державної служби проникають методи кількісної оцінки результатів, зокрема оцінки ефективності (відношення результатів до витрат), результативності (стосунки фактичного результату до планованого) і економії (стосунки планованих витрат до фактичних).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питань проблематики удосконалення менеджменту органів державної влади займалися такі відомі науковці як, А.І. Грицяк [1], В.Б. Авер'янов, О.Ю. Амосов, В.М. Щегорцова, О.О. Олейнікова, А.М. Дробязко, В.Д. Бакуменко, О.Ю. Оболенський, Н.М. Мельтюхова, В.Я. Малиновський, С.І. Чернов [6], та ін. дослідники. Проте існуючі дослідження присвячені в основному, теоретичним і прикладним проблемам менеджменту органів державної, що потребує подальших наукових пошуків з цієї тематики. Безперечно, враховуючи їх наукові надбання, слід зазначити, що дослідження за цією тематикою продовжують залишатися актуальними.

Формулювання цілей статті. Головною метою і завданням дослідження є розкриття сутності менеджменту органів державної влади, аналіз процесу становлення нової моделі управління органів державної влади, визначення проблемних питань та розробка системи заходів щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Управлінська діяльність – один із найважливіших факторів функціонування й розвитку підприємств в умовах ринкової економіки. Ця діяльність постійно удосконалюється відповідно до об'єктивних вимог виробництва і реалізації товарів, складності господарських зв'язків, підвищення ролі споживача у формуванні техніко-економічних та інших параметрів продукції.

Менеджмент як наукова система організації виробництва є однією з найважливіших умов ефективною і прибутковою діяльністю підприємств. Він дістав загального визнання в усьому світі. Тому сучасна теорія і практика менеджменту набуває особливого значення. Перехід економіки України на ринкові відносини вимагає вивчення форм і методів управління на рівні основної ланки – підприємства. Практичне використання такого досвіду – одне з першочергових завдань. Широкий вихід вітчизняних підприємств на світові ринки обумовлює необхідність глибокого вивчення теорії і практики менеджменту [3, 4].

Ринкова економіка більш вимоглива до керівників, ніж планова. В зв'язку з цим необхідна цілковито нова концепція розвитку організації, яка була б життєздатна в нових господарських умовах.

Все це пред'являє високі вимоги до підготовки спеціалістів-менеджерів, які постійно пов'язані з підготовкою і прийняттям рішень.

Новий державний менеджмент виріс з практики реформування державного сектора ряду англосовітських держав (Нової Зеландії, Австралії, Великобританії) в 1980-х рр., знайшов широку популярність в США з дня виходу в світ книги Д. Осборна і Т. Геблера, після чого його ідеї стали активно використовуватися і в країнах з перехідними економіками.

Вирішенням проблем, щодо кризи державного управління та його реформування, стало переосмислення методів та засобів управління на основі принципів положень теорії менеджменту як управління власністю та бізнесом в умовах ринкової економіки. Результати ринкової концепції державного управління набули втілення у адміністративних реформах 80-90-х рр. країн, які ставили за мету перехід від державного адміністрування до державного менеджменту.

У термінах теорії організацій державний менеджмент характеризується двома основними аспектами: підвищенням самостійності нижчих рівнів ієрархії державного управління та зміщенням акцентів співпраці організації з зовнішнім середовищем та між собою.

Ще одним поштовхом для розвитку нового державного менеджменту стали положення економічної політики Світового банку і МВФ, що названі пізніше «Вашингтонським консенсусом».

Новий державний менеджмент виявився підходом, який реалізує вимоги до приватизації, розвитку конкуренції і ряд інших положень «консенсусу» в частині управління в державному секторі.

З цієї причини положення нового державного менеджменту були підтримані Організацією економічного співробітництва та розвитку і узяті на озброєння експертами Всесвітнього банку.

У дев'яностих роках відбулася трансформація поглядів на роль громадського сектору, його співпраці з державним сектором, вимоги до ефективності державних установ та якості надаваних ними послуг. Новий державний менеджмент став ефективним інструментом вирішення завдань підвищення ефективності і якості державних послуг.

Новий державний менеджмент не являє собою якусь єдину концепцію. Швидше, це об'єднання пропозицій щодо реформування державного управління навколо ідеї наближення менеджменту в державному секторі до методів, прийнятих у бізнес-середовищі. Як правило, в цей набір включають наступні положення:

- підвищення прозорості бюджетів, з прив'язкою витрат до результатів діяльності, а не до використовуваних ресурсів. Результати при цьому повинні бути представлені у вигляді кількісних показників ефективності та продуктивності;
- розгляд організацій державного сектора як таких, що засновані на ланцюжку партнерських відносин та мережі контрактів, забезпечують зв'язок стимулів з результатами діяльності;
- трансформація процесу надання послуг шляхом впровадження квазіринкових форм організації (зокрема, поділу функцій покупця і постачальника послуг) замість традиційних вертикальних функціональних структур, включають процес прийняття рішення про надання послуги, планування і фінансування, а також сам процес надання послуги;
- створення конкурентного середовища постачальників послуг, у тому числі конкуруючих між собою державних установ, приватних фірм і некомерційних організацій;
- поділ державних постачальників і проведення антимонопольної політики щодо приватних компаній – постачальників для надання споживачам вибору між постачальниками послуг для надання можливостей для вибору.

Фундаментальна передумова нового державного менеджменту полягає в схожості процесів управління в державних і приватних організаціях.

Особливість переходу до державного менеджменту знаходиться:

- у тяжінні до ефективного здійснення організацією своїх функцій та діяльності, а не стійкості до змін;
- у принципі субсидіарності сучасних організацій, які характеризуються близькістю до потреб громадян як споживачів; децентралізацію та відносною свободою всіх учасників процесу управління;
- у свободі вибору споживачами вироблених суспільних благ;
- у активному пошуку рішень, які відображали би суспільні інтереси та інтереси конкретної людини;
- у нових критеріях ефективності діяльності органів державного управління, орієнтованих на якість послуг та їх рентабельність.

Висновки. На сучасному етапі розвитку держави головним завданням працівників органів публічного адміністрування є вирішення проблем інших людей, що потребують державних послуг, але при цьому інтереси держави є першочерговими. При цьому якісний менеджмент органів державної влади є головним інструментом досягнення поставленої мети та засобом регулювання і контролю у державному управлінні [2].

Література.

1. **Грицяк А.І.** Публічне управління в Україні: становлення за європейськими стандартами [Електронний ресурс] / **А.І. Грицяк.** – Режим доступу : [http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2014-02\(12\)/22.pdf](http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2014-02(12)/22.pdf)
2. **Подольська О.В.** Організаційні механізми удосконалення системи мотивації посадових осіб органів публічного адміністрування / **О.В. Подольська, К.С. Богомолова** //

Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. – 2018. – Випуск 191. – Харків : ХНТУСГ. – С. 171-178.

3. **Подольська О.В.** Ключові поняття процесу організаційних змін / **О.В. Подольська, К.С. Богомолова, В.Г. Краля** // *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки.* – 2018. – Випуск 193. – Харків : ХНТУСГ. – С. 132-139.

4. **Подольська О.В.** Напрямки підвищення ефективності управління персоналом на підприємствах / **О.В. Подольська, В.В. Оберемок** // *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки.* – 2018. – Випуск 193. – Харків: ХНТУСГ. – С. 284-290.

5. Публічне управління: шляхи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 26 листоп. 2014 р.): у 2 т. / [за наук. ред. **Ю.В. Ковбасюка, С.А. Романюка, О.Ю. Оболенського**]. – К. : НАДУ, 2014. – Т. 1. – 150 с.

6. **Чернов С.І.** Текст лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» / **С.І. Чернов, С.О. Гайдученко**; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 97 с.

УДК 657

ОЦІНКА ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ, ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

ESTIMATION OF REMUNERATION OF LABOR IN UKRAINE, PROBLEMS AND PROGRESS TRENDS

БОРЕЙКО О., студент магістратури*

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

В статті дослідженні основні тренди в системі оплати праці на підприємствах та бюджетних установах України. У процесі дослідження визначено, що доходи населення збільшуються за рахунок виплат працівникам, в основному це пов'язано із зростанням заробітної плати працівника. Актуальність проведеного дослідження підтверджують численні статті і тези науковців, аналітиків, практиків.

Ключові слова: оплата праці, витрати на оплату праці, доходи населення, індекс реальної зарплати.

The article investigates the main trends in the system of remuneration at enterprises and budgetary institutions of Ukraine. The study found that household incomes were increasing through employee benefits, mainly due to the increase in employee wages. The relevance of the study is confirmed by numerous articles and theses of scientists, analysts, practitioners.

Key words: wages, labor costs, population incomes, real wages index.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Бухгалтерський облік витрат на оплату праці у державному секторі, з урахуванням специфічних умов функціонування його суб'єктів, виконує облікову та контрольну функції. Отже використовує специфічну методологію та методики, має власну нормативну-правову базу. Збільшення кількості досліджень щодо питань реформування бухгалтерського обліку на рівні суб'єктів бюджетної сфери в тому числі і правильність нарахування і виплати заробітної плати працівникам констатує посилення інтересу до цієї проблеми.

* Науковий керівник – Мустеца І.В., к.е.н.